

ประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก กับการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนา
ตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต รายวิชาวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่
และผู้สูงอายุ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีราช

Learning Experience from Practice in the Intensive Care Unit with Perceived
Self-Development of Bachelor of Nursing Students Adult Nursing
Practicum 2 in Bachelor of Nursing Student at Boromarajonani
College of Nursing, Chakiraj

จันทนา หนทัยโกคิน¹, วัลทณี นาคศรีสังข์¹, ปรียาสลิล ไชยวุฒิ¹, สุภัทรา สีเสนห์¹, สมคิด รูปงาม¹,
จักรพันธ์ กีนอย¹, สไบทิพย์ เชื้อเอี่ยม¹ และ บรรณทวารณ หิรัญเคราะห์¹
Janthana Nahathaiphokin¹, Wantanee Naksrisang¹, Preeyasail Chaiyawut¹,
Supattra Seesanea¹, Somkid Rupngam¹, Chakrapan Kunoy¹,
Sabaitip Cheuaiaim¹ and Buntawan Hirunkhro¹

¹วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีราช

¹Boromarajonani college of Nursing Chakiraj

Received: May 15, 2023

Revised: July 5, 2023

Accepted: July 7, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ
การพยาบาลบนหอผู้ป่วยหนัก กับการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา
พยาบาลศาสตรบัณฑิต รายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2 จำนวน 89 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป แบบประเมินประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย
หนัก และแบบประเมินการพัฒนาตนเองของนักศึกษาตามทฤษฎีของซิกเกอร์ริง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่ม
ตัวอย่างมีประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยหนัก โดยรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, $SD = .27$) โดย
ประสบการณ์การเรียนรู้มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลหลังฝึกปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.20$,
 $SD = .31$) รองลงมาเป็นด้านการปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยหนัก ($\bar{X} = 4.11$, $SD = .18$) สำหรับการพัฒนาตนเองทั้ง
7 ด้าน ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, $SD = .10$) ด้านที่มีการพัฒนาสูงสุดคือ
ด้านการจัดการกับอารมณ์ ($\bar{X} = 4.36$, $SD = .71$) โดยพบว่าประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยหนัก
มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .80$,
 $p < .01$) จากผลการวิจัย อาจารย์พยาบาลผู้สอนภาคปฏิบัติ ควรมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการฝึกปฏิบัติบนหอ
ผู้ป่วยให้นักศึกษาเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะด้านการจัดการอารมณ์และด้านการพัฒนาความสามารถ เพื่อให้ นักศึกษามีการรับ

รู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาล

คำสำคัญ: ประสบการณ์การเรียนรู้; การเรียนภาคปฏิบัติ; การพัฒนาตนเอง

Abstract

This descriptive study aimed to examine the relationship between learning experiences from clinical practice a intensive care units and Perceived Self-Development of Bachelor of Nursing Students Adult Nursing Practicum 2 in Bachelor of Nursing Student at Boromarajonani College of Nursing, Chakiraj. The samples consisted of 89 students. The research instruments included 3 questionnaires, including personal information, learning experiences from clinical practice in a intensive care units, and perceived self-development of nursing students, based on a theory developed by Chickering. Data were analyzed by using percentage, means, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient. The finding shows that the samples had an overall mean score of learning experience from clinical practice a intensive care unit at a high level ($\bar{X}$ = 4.12, SD = .27). The learning experience with the highest mean score was the aspect of nursing professional ethics after practice ($\bar{X}$ = 4.20, SD = .31). Followed by nursing practice in intensive care units ($\bar{X}$ = 4.11, SD = .18). The overall mean score of 7 item of perceived self-development of the samples was also at a high level ($\bar{X}$ = 4.19, SD = .10), level Managing Emotions ($\bar{X}$ = 4.36, SD = .71). The overall learning experience from clinical practice intensive care units had a statistically significant positive relationship with perceived self-development (r = .80, P < .01). According to the findings, clinical teachers should in crease learning experiences in clinical practice to promote students' self -development, especially in terms of emotional management and ability development To make students aware of self-improvement to be more effective and gain confidence in nursing practice.

Keywords: learning experience; clinical placement; self-development

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน เป็นยุคที่มีการปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ สำหรับผู้เรียน โดยที่มีการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง มากยิ่งขึ้น มีหลากหลายรูปแบบวิธีการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทุกที่ทุกเวลา และทันสมัยรวดเร็วในการศึกษา ภายใต้กระแสสังคมที่มีความก้าวหน้าทันสมัยด้วยเทคโนโลยีหลายแขนง การจัดการศึกษาทางพยาบาลศาสตร์เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อผลิตพยาบาลที่มีความสามารถทั้งในด้านวิชาการและมีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

จึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์สาขานี้เป็นอย่างดี เพื่อความปลอดภัยและความมั่นใจของผู้รับบริการ พร้อมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพในการปฏิบัติการพยาบาล การจัดการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ คือ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยในภาคปฏิบัติซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจของการศึกษาพยาบาลมุ่งเน้นให้นักศึกษานำความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ที่ได้จากชั้นเรียนไปประยุกต์ในสถานการณ์จริงมีอาจารย์พยาบาลผู้สอนภาคปฏิบัติติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด ซึ่งภาระหน้าที่ที่สำคัญ คือ การพัฒนาระบบการเรียนการสอนทั้ง

ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อมุ่งหวังให้นักศึกษาเป็นผู้มี
วิจักษณ์ญาณคิดเป็นระบบแก้ปัญหาได้เกิดทักษะและความ
สามารถทางการปฏิบัติการพยาบาล โดยทั่วไปการจัดการ
ศึกษาทางพยาบาลศาสตร์ยึดหลักว่านักศึกษาทุกคนมีความ
สามารถเรียนรู้และ พัฒนาค้นเองได้และถือว่านักศึกษามี
ความสำคัญโดยมีการส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถพัฒนา
ตนเองตาม ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพผ่านการจัด
กระบวนการเรียนรู้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์
จริงฝึกปฏิบัติรวมทั้งมีการเผชิญสถานการณ์และแก้ไขปัญหา
(Kaewsanmueng, 2017) โดยมีการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการ
ปฏิบัติการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันการเรียน
การสอนภาคปฏิบัติสำหรับวิชาชีพพยาบาล เน้นการสอน
บูรณาการ เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีหัวใจของความเป็น
มนุษย์จึงได้มีแนวความคิดในการจัดการเรียนการสอน
โดยการนำแนวความคิดของสุขภาพแนวใหม่และศาสตร์
ทางสังคมและความเป็นมนุษย์ (social science and
humanity) บูรณาการเข้าสู่การเรียน การสอนตลอด
หลักสูตรปรับกระบวนการเรียนการสอนใช้แนวคิดที่เน้น
นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง โดยใช้การเรียนรู้จากสภาพจริง
(authentic learning) (Sripa, 2015) เพื่อให้นักศึกษาเกิด
การเรียนรู้ที่หลากหลายพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ และ
ศาสตร์ที่จำเป็นต่อการดูแลสุขภาพเชื่อมโยงกับความจริง
ทางสังคมและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ การสอนบูร
ณาการเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีหัวใจของความเป็นมนุษย์
เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนา นักศึกษาให้
นำศักยภาพของตนเองออกมาใช้ได้อย่างสมบูรณ์ โดยจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายจากสภาพจริงและพัฒนา
ทักษะการคิดอย่างมีวิจักษณ์ญาณ ของนักศึกษา

เป็นกลไกสำคัญโดยกระบวนการเรียนการสอนจะ
ให้นักศึกษารู้จักคิดหาความรู้และคำตอบด้วยตัวเอง เพื่อ
พัฒนานักศึกษาให้มีความรู้และศาสตร์ที่ตนเอง จำเป็นต่อ
การดูแลสุขภาพ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง การเรียน
รู้เพื่อที่จะเข้าใจชีวิตของผู้อื่นจำเป็นต้องเรียนจากสภาพจริง
ของชีวิตกิจกรรมการเรียนรู้ จึงต้องสร้างเงื่อนไข ให้นักศึกษา
มีโอกาสดึงข้อมูล คิดทบทวน และสรุปความซึ่งโดยรวม
เรียกว่าแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีหัวใจความเป็นมนุษย์การศึกษา
ข้อมูลจากสภาพจริงภายหลังจากที่ได้วิเคราะห์แยกแยะ
ข้อสรุปจากข้อมูลที่ได้ศึกษามาและเกิดความเข้าใจ

พฤติกรรมและเหตุผลที่มาของพฤติกรรมในชีวิตจริงของ
ผู้ป่วย /บุคคลเข้าใจบริบทภายในชีวิต ที่มีผลต่อการตัดสินใจ
ในการดูแลแก้ปัญหา และกระบวนการแก้ไขปัญหาการ
เจ็บป่วยก่อนมาโรงพยาบาล และได้ข้อสรุปของปัญหา
สุขภาพ ทั้งในมุมมอง ของผู้ป่วยและมุมมองของนักศึกษา
อาจารย์พยาบาลผู้สอนภาคปฏิบัติ ต้องจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้เพื่อให้นักศึกษาฝึกทักษะการประยุกต์ความรู้ทาง
วิชาการวิชาชีพ และสาระจากข้อมูลที่ได้ศึกษาสภาพ
จริงมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล (Intervention
development) เริ่มตั้งแต่การให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์
ปัญหา และความต้องการของผู้ป่วยอย่างแท้จริง วางแผน
การพยาบาล แก้ไขปัญหาสุขภาพให้ครอบคลุมตรงตาม
สภาพปัญหา และความต้องการของผู้ป่วยหาทางเลือก
ในการแก้ปัญหาให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้ป่วย โดยการ
ถ่ายทอดสื่อสารปฏิบัติกับผู้ป่วย และผู้เกี่ยวข้อง ตรวจสอบ
ประเมินผล การพยาบาลที่ให้พัฒนาทางเลือก ได้แก่
การมีส่วนร่วมของผู้ป่วยในการแก้ปัญหาจนเกิดการเรียน
รู้ที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและเงื่อนไขชีวิตสังคม
ของผู้ป่วย

จากผลการประเมินผลการเรียนการสอนรายวิชา
ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ 2 ในปีการศึกษา
2564 พบว่าการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยเป็น
สาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความเครียดซึ่ง
มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานทำให้นักศึกษารู้สึกขาด
ความมั่นใจ แต่เนื่องจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล
นักศึกษาจะได้ฝึกปฏิบัติภายใต้การนิเทศของอาจารย์
พยาบาลผู้สอนภาคปฏิบัติ ซึ่งเมื่อปฏิบัติการพยาบาลได้
จะรับรู้ตนเองมีความสามารถเพียงพอ ส่งผลให้มีการรับรู้
สมรรถนะแห่งตนสูงขึ้น และถ้ากิจกรรมนั้นสามารถปฏิบัติ
ได้สำเร็จก็จะประเมินว่าตนเองสามารถปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ
ได้ ก็จะคงพฤติกรรมนั้นต่อไปและสามารถนำทักษะจาก
ประสบการณ์นั้นมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะ
ของตนเองต่อไป โดยลักษณะดังกล่าวนี้เอื้อต่อพฤติกรรม
การปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล

ดังนั้นผู้วิจัย ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรและ
เป็นผู้รับผิดชอบสอนวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้
สูงอายุ 2 ที่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการศึกษา จึง
สนใจศึกษาเรื่องประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ
ในหอผู้ป่วยหนัก กับการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง

ของนักศึกษาพยาบาล ศาสตรบัณฑิต รายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต เพื่อเตรียมตัวเป็นพยาบาลวิชาชีพในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยหนัก ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ราย วิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช
2. ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ในด้านต่างๆ ตามทฤษฎีของชิกเกอร์ริง 7 ด้าน
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยหนักกับการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ราย วิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ คือการประยุกต์เอาความรู้ด้านทฤษฎีผสมผสานบูรณาการความรู้ทักษะการพยาบาลมาใช้ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จริง ร่วมกับการใช้กระบวนการพยาบาลมาประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมโดยคำนึงถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ จากกระบวนการดังกล่าวทำให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ (Kamdaeng, 2021) และการใช้ทฤษฎีการพัฒนาตนเองของนักศึกษาของชิกเกอร์ริง (Chickering & Reisser, 1993) โดยมีด้านทั้ง 7 ด้าน ได้แก่

1. การพัฒนาความสามารถ (Developing Competence) ทั้ง 3 ด้าน คือ ความสามารถด้านสติปัญญา ความสามารถทางร่างกายและความสามารถในด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น

2. การจัดการด้านอารมณ์ (Managing Emotions) มีการจัดการด้านอารมณ์ที่ดี

3. การพัฒนาจากความเป็นตัวของตัวเองไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน (Moving Through Autonomy Toward Interdependence) คือ การเรียนรู้ที่จะพอใจในตนเอง มีความรับผิดชอบในการบรรลุเป้าหมายที่ตนได้เลือกไว้ ไม่ถูกชักนำโดยความคิดเห็นของคนอื่น

4. การพัฒนาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ (Developing Mature Interpersonal Relationships) การยอมรับและชื่นชมความแตกต่างระหว่างบุคคล และความสามารถในการใกล้ชิดผูกพันกับผู้อื่น การยอมรับความแตกต่าง นอกจากจะหมายถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลแล้ว ยังหมายถึงความรวมถึงในบริบทที่มีความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมด้วย การตระหนักถึงความแตกต่างของบุคคล

5. การสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน (Establishing Identity) คือ การเป็นตัวของตัวเอง และการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น

6. การพัฒนาเป้าหมาย (Developing Purpose) คือมีความตั้งใจแน่วแน่ มีการวางแผนสำหรับการกระทำเพื่อพัฒนาสู่เป้าหมายชีวิตของตนเอง

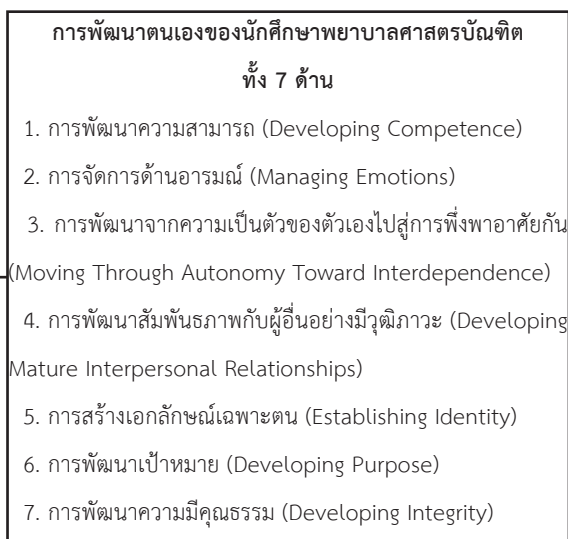
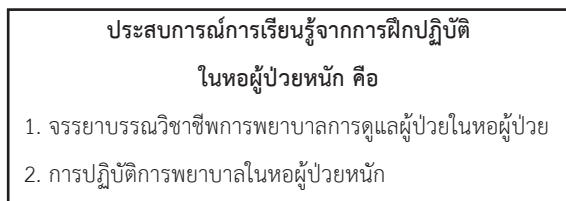
7. การพัฒนาความมีคุณธรรม (Developing Integrity) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ

- 7.1 ค่านิยมในด้านเกี่ยวกับมนุษย์จะเปลี่ยนจากการทำตามความเชื่อต่างๆ โดยอัตโนมัติไปสู่การรักษาความสมดุลระหว่างความสนใจของตนเองกับความสนใจของเพื่อนมนุษย์คนอื่นๆ

- 7.2 ค่านิยมเกี่ยวกับบุคคล เป็นการยอมรับค่านิยมและความเชื่อต่างๆ อย่างมีสติในขณะเดียวกันก็เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

- 7.3 การพัฒนาความเหมาะสม คือ การประสานระหว่างค่านิยมส่วนตัว กับพฤติกรรมที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยหนัก มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยหนัก กับการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ราชวิทยาลัยปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรวรรดิ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรวรรดิ ปีการศึกษา 2565 ที่ฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนักจำนวน 89 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากคู่มือการฝึกภาคปฏิบัติ ราชวิทยาลัยปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2 และได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิอาจารย์พยาบาล 3 ท่าน ตรวจสอบความ

เที่ยงตรงของเนื้อหา และหาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลเป็นจำนวน 30 คน และคำนวณค่าความเที่ยงที่ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of Alpha) แบบสอบถามทั้ง 2 ส่วน ค่าความเที่ยงของแบบประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก เท่ากับ .97 และแบบประเมินการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาล ศาสตรบัณฑิต ทั้ง 7 ด้าน เท่ากับ .98

แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก ข้อคำถามลักษณะเป็นคำถามปลายปิด จำนวน 30 ข้อโดยแยกเป็นหมวดต่างๆ ดังนี้

หมวดที่ 1 จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยในหอผู้ป่วย 10 ข้อ

หมวดที่ 2 การปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยหนัก 20 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบประเมินการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลข้อคำถามลักษณะเป็นการสอบถามปลายปิด จำนวน 77 ข้อ โดยแยกเป็นรายข้อเพื่อประเมินการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ทั้ง 7 ด้าน

เกณฑ์เปรียบเทียบคะแนน โดยแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Srisaard, 2017)

- ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติหรือมีการพัฒนาตนเองมากที่สุด
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51- 4.50 หมายถึง มีประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติหรือมีการพัฒนาตนเองมาก
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51– 3.50 หมายถึง มีประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติหรือมีการพัฒนาตนเองปานกลาง
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติหรือมีการพัฒนาตนเองน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช เลขที่โครงการวิจัย 1-1-2566
2. ขออนุญาตผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. หลังจากชี้แจงและขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยส่งใบยินยอมการเข้าร่วมเป็นผู้ให้ข้อมูล (information consent form) ลงนาม ด้วยความสมัครใจและแจ้งว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวได้ตลอดเวลาโดยไม่จำเป็นต้องแจ้งเหตุผล ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สอบถามในส่วนที่ยังไม่เข้าใจและเมื่อผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดและข้อคำถามของโครงการวิจัยจนเข้าใจแล้ว กลุ่มตัวอย่างสามารถนำเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยไปปรึกษาผู้อื่นเพื่อขอคำแนะนำหรือความคิดเห็นได้และส่งกลับคืนมายังผู้วิจัยภายใน 1 สัปดาห์
4. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อนำเข้าโปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลทั้งหมดมาคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับข้อมูลทั่วไปนำมาแจกแจงเป็นความถี่ข้อมูลประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกภาคปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก และการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ในด้านต่างๆ ตามทฤษฎีของซิกเกอร์ 7 ด้าน คำนวณหา คำนวณเป็นค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนักและการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลในด้านต่างๆตามทฤษฎีของ ซิกเกอร์ 7 ด้าน โดยการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งกำหนดค่าความสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (Boos, & Osborne, 2014)

ค่า r ระหว่าง .90 - 1.00 มีความสัมพันธ์กันสูงมาก

ค่า r ระหว่าง .70-.90 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ค่า r ระหว่าง .50-.70 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่า r ระหว่าง .30-.50 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่า r ระหว่าง .00-.30 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

ผลการวิจัย

ประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกภาคปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มีประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกภาคปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก โดยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$, $SD=.27$) โดยประสบการณ์การเรียนรู้มากที่สุดคือเรื่องจรรยาบรรณ วิชาชีพการพยาบาล ($\bar{X}=4.20$, $SD=.31$) ในการฝึกภาคปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก รองลงมาคือ การปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยหนัก โดยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$, $SD=.18$) ดังรายละเอียดที่แสดงในตาราง 1

ตาราง 1

คะแนนเฉลี่ยประสบการณ์การเรียนรู้ จากการฝึกภาคปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก

ประสบการณ์การฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก	$\bar{X}$	SD	ระดับ
จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล	4.20	.31	มาก
- มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วย	4.36	.71	มาก
- การปฏิบัติการพยาบาลและรับผิดชอบต่อผลของการปฏิบัติการพยาบาล	4.30	.72	มาก
- ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของหอผู้ป่วย	4.30	.61	มาก
- รักษาความลับ และไม่เผยแพร่ข้อมูลของผู้ป่วย	4.17	.64	มาก
- ไม่ปลอมแปลงเอกสารของทางราชการ	4.17	.64	มาก
การปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยหนัก	4.11	.18	มาก
- การพยาบาลภาวะความดันโลหิตสูง	4.20	.64	มาก
- การพยาบาลภาวะโภชนาการในผู้ป่วยวิกฤต	4.17	.60	มาก
- การพยาบาลเรื่องการป้องกันผิวหนังถูกทำลายบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์และรอบทวารหนัก	4.16	.62	มาก
- การพยาบาลผู้ป่วยเรื่อง ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ	4.15	.61	มาก
- การคำนวณยาและการบริหารยาในผู้ป่วยวิกฤต	4.15	.61	มาก
ภาพรวม	4.12	.27	มาก

การรับรู้การพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3

กลุ่มตัวอย่าง มีการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, $SD = .10$) โดยมีการจัดการอารมณ์สูงสุด ($\bar{X} = 4.36$, $SD = .71$) รองลงมาคือ

ด้านการด้านการพัฒนาจากความเป็นตัวของตัวเองไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน ($\bar{X} = 4.30$, $SD = .72$) และอันดับ 3 ด้านการพัฒนาสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ ($\bar{X} = 4.20$, $SD = .61$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตาราง 2

คะแนนเฉลี่ยการรับรู้การพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3

การรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาความมีคุณธรรม	4.36	.71	มาก
2. ด้านการพัฒนาจากความเป็นตัวของตัวเองไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน	4.30	.72	มาก
3. ด้านการพัฒนาสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ	4.20	.61	มาก
4. ด้านการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน	4.17	.64	มาก
5. ด้านการพัฒนาเป้าหมาย	4.12	.64	มาก
6. ด้านการจัดการกับอารมณ์	4.11	.18	มาก
7. ด้านการพัฒนาความสามารถ	4.10	.31	มาก
ภาพรวม	4.19	.10	มาก

ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่า มีความสัมพันธ์

ทางบวก กับการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.80, p<.01$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตาราง 3

ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

การรับรู้การพัฒนาตนเอง	ระดับความสัมพันธ์กับประสบการณ์การเรียนรู้	
	(r)	ระดับ
- ด้านการพัฒนาจากความเป็นตัวเองของตัวเองไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน	.89**	สูง
- ด้านการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน	.83**	สูง
- ด้านการพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ	.82**	สูง
- ด้านการพัฒนาความมีคุณธรรม	.82**	สูง
- ด้านการพัฒนาเป้าหมาย	.79**	สูง
- ด้านการพัฒนาความสามารถ	.75**	สูง
- ด้านการจัดการอารมณ์	.70**	สูง
สรุปรวม	.80**	สูง

** $p<.01$

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสรุป ผลการวิจัยดังนี้

1. ประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนักของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 มีประสบการณ์จากการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลมากที่สุด ในการดูแลผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจเรื่องสิทธิของผู้รับบริการ ต้องรักษาความลับและไม่เผยแพร่ข้อมูลของผู้ป่วย ต้องปฏิบัติการพยาบาล ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง เพราะผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุป่วยเป็นโรคเรื้อรัง มีโรคร่วมหลายโรค และช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ทำให้นักศึกษาต้องปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบและความระมัดระวัง นอกจากนี้โดยนักศึกษายังต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของหอผู้ป่วย อีกทั้งต้องฝึกทำงานร่วมกับ ทีมสหสาขาวิชาชีพ ทำให้นักศึกษาพยาบาลต้อง มีปฏิสัมพันธ์กับทีม เพื่อประสานงานและร่วมกันวางแผนการพยาบาลและประเมินผลการพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับ

การศึกษาของ Pultim, Prutipinyo, Sirichotiratana, & Kerdmongkol (2016) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ผลการศึกษาพบว่าบรรยากาศองค์กร วัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

ส่วนการปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยหนักตามกลุ่มปัญหาสุขภาพของผู้ป่วยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีความสามารถปฏิบัติการพยาบาลดูแลผู้ป่วยอันดับที่1 คือ การพยาบาลภาวะความดันกระโหลกศีรษะสูง (increased intracranial pressure : IICP) ภาวะแทรกซ้อนดังกล่าว มีความสำคัญและพบบ่อย ในผู้ป่วยที่มีพยาธิสภาพที่สมอง สาเหตุเกิดจากการเพิ่มปริมาตรภายในกะโหลกศีรษะทั้งในส่วนของเนื้อสมอง ระบบไหลเวียนเลือด และน้ำหล่อสมองและไขสันหลัง การเพิ่มปริมาตรดังกล่าวนี้เกินขีดความสามารถในการรักษาความสมดุลภายในสมอง ดังนั้นนักศึกษายังต้องสามารถให้การพยาบาลที่ถูกต้อง เพื่อลดอัตราการเสียชีวิตหรือภาวะทุพพลภาพให้ผู้ป่วยที่มีพยาธิสภาพที่สมองเกิดภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงขึ้น เช่น การจัดทำนอนศีรษะสูง การพลิกตะแคง

ตัว และการควบคุมอุณหภูมิกาย เป็นต้น (Prachuablarp, 2018) อันดับที่ 2 คือ การพยาบาลภาวะโภชนาการผู้ป่วยวิกฤต ที่เกิดขึ้นมีผลต่อผู้ป่วยหลายประการ เช่น ผลกดทับ ระยะเวลาการอยู่รักษาในโรงพยาบาลนานขึ้น ค่าใช้จ่ายในการรักษาเพิ่มขึ้น และเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เป็นต้น (Gatuporn, 2014) ดังนั้นนักศึกษาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก ต้องสามารถประเมินภาวะโภชนาการในผู้ป่วยวิกฤตได้อย่างถูกต้อง ทำให้ผู้ป่วยได้รับโภชนาการบำบัดที่เหมาะสมตามความต้องการของร่างกาย โดยมีรูปแบบการคัดกรองภาวะโภชนาการและ รูปแบบการประเมินภาวะโภชนาการ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ป่วยสูงสุด อันดับที่ 3 คือการพยาบาลเรื่องการป้องกันผิวหนังถูกทำลายบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์และรอบทวารหนัก เป็นภาวะแทรกซ้อนที่พบได้บ่อยในกลุ่มผู้ป่วยวิกฤต ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและ ทำให้เพิ่มความต้องการบริการทางสุขภาพมากขึ้น การศึกษาเพื่อรวบรวมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันผิวหนังถูกทำลาย (Kliangprom & Putivanit, 2017) โดยนักศึกษาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก สามารถใช้เครื่องมือประเมินผิวหนัง ร่วมกับกิจกรรมการพยาบาล เพื่อแรงกด แรงเสียดทาน แรงดึงรั้งที่ผิวหนัง การตรวจผิวหนังและการเปลี่ยนผ้าอ้อมอนามัย รวมถึงการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อบำรุงผิวหนังเพื่อลดและป้องกันผิวหนังถูกทำลายในผู้ป่วย อันดับ 4 การพยาบาลผู้ป่วยเรื่อง ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ นักศึกษาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก จะได้รับการเรียนภาคทฤษฎีเกี่ยวกับระบบไหลเวียน สามารถประเมินอาการและอาการแสดง ความผิดปกติของการทำงานของหัวใจ ได้แก่อาการใจสั่น มึนงง ใจหวิว วูบ ความดันโลหิตต่ำ หน้ามืด เจ็บหน้าอก อ่อนเพลีย ไม่มีแรง หดสติหรือหัวใจวาย (Gopinathannair, Cornwell, Dukes, Ellis, Hickey, Joglar, et al. 2019) อีกทั้งนักศึกษาต้องเข้าใจพยาธิสภาพของหัวใจ และการสูดฉีดเลือดไปเลี้ยงอวัยวะต่างๆ ในร่างกายเพื่อจัดการสาเหตุ และให้การพยาบาลกับผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง และเรื่องการคำนวณยาและการบริหารยาในผู้ป่วยวิกฤต ผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะวิกฤต มักจะได้รับการรักษาด้วยยาฉีด ซึ่งยาฉีดที่ใช้ในหอผู้ป่วยหนัก ที่พบบ่อย ได้แก่ ยาที่ใช้ในภาวะวิกฤต เช่น ยาโดพามีน(dopamine), ยาโดบูทามีน (dobutamine), ยานอร์อิพิเนฟริน (norepinephrine), ยาไนโตรกลีเซอริน (nitroglycerin)

และยานิคาดิพีน (nicardipine) เป็นต้น โดยยาดังกล่าวจำเป็นต้องบริหารผ่านเครื่องหยดยา (infusion pump) เพื่อกำหนดอัตราเร็วของการบริหารยาให้เป็นไปตามขนาดยาที่กำหนดตามแนวทางการรักษา โดยอัตราเร็วการบริหารยานั้นขึ้นกับความเข้มข้นของยาด้วย ปัจจัยเหล่านี้อาจส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนทางยา (medication errors) ได้ง่าย อีกทั้งมีการกำหนดขนาดยาที่แตกต่างกัน เช่น เป็นไมโครกรัมต่อน้ำหนักตัวต่อนาที (mcg./kg./ min) เป็นมิลลิกรัมต่อชั่วโมง (mg./hr.) เป็นต้น แต่หากมีการกำหนดอัตราการบริหารยาผ่านเครื่องหยดยาแบบเดียวกัน คือเป็นมิลลิลิตรต่อชั่วโมง (mL./hr.) ซึ่งเท่ากับไมโครดริอปต่อนาที (mcd/ min) (Anderson & Townsend, 2015) ดังนั้นนักศึกษาต้องมีทักษะการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ หรือใช้สูตรที่กำหนดว่า ขนาดยา เท่ากับความเข้มข้นของยา คูณกับอัตราการบริหารยา ในการคำนวณขนาดและอัตราเร็วในการบริหารยาได้ อย่างถูกต้องจะช่วยค้นหาป้องกัน และแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวกับการกำหนดขนาดยาในผู้ป่วยภาวะวิกฤตได้

นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติการพยาบาลเพื่อดูแลผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก ทำให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านการปฏิบัติการพยาบาลให้กับผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ในหอผู้ป่วยหนัก สามารถปฏิบัติการพยาบาลโดยคำนึงถึงความปลอดภัย/ภาวะเสี่ยงของผู้รับบริการได้มากที่สุด อีกทั้งการพยาบาลได้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของผู้ป่วย ทำให้เกิดความพร้อมและความมั่นใจในการพยาบาลสูงสุด

2. การรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

พบว่า นักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ในการศึกษครั้งนี้ ด้านการพัฒนาความมีคุณธรรมมากที่สุด จากการที่นักศึกษาขึ้นฝึกปฏิบัติงาน ทำให้นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจเรื่อง สิทธิของผู้ป่วย เกิดความตระหนัก สามารถปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยหนักด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายกับผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Tumsawat, Rattanajorana, & Sakunkuu (2013) พบว่าด้านการปฏิบัติการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรและองค์กร รองลงมาด้านการรับรู้ในด้านการ

พัฒนาจากความเป็นตัวเองของตัวเองไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน นักศึกษาจะต้องพัฒนาการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและการสื่อสารเป็นทีม เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่วางไว้ รวมถึงการพัฒนาตนเองให้สามารถคิดวิเคราะห์และคิดอย่างอิสระ ไปสู่การกระทำที่มีเป้าหมายได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Kongrod, Singchungchai, & Puthiaungkul (2019) การทำงานเป็นทีมทำให้มีการรับรู้คุณภาพบริการพยาบาลในหอผู้ป่วย ตอบสนองต่อผู้รับบริการ การให้ความมั่นใจ รวมทั้ง การดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ อันดับสามคือด้านการพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กับญาติผู้ป่วย ทีมพยาบาล และทีมสหสาขาวิชาชีพที่ร่วมดูแลผู้ป่วย เพื่อเกิดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การดำเนินการปฏิบัติการพยาบาล และการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้และการเรียนรู้จากการทำงานเป็นฐาน ที่กล่าวถึงการเรียนรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของ การปฏิบัติงาน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และมีการสื่อสารข้อมูลซึ่งกันและกัน ในการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกฝนจนสร้างความรู้ความชำนาญด้วยตนเอง (Ayuttaya, Ritronsak, Raweeyan, & Chakkaew, 2021) อันดับสี่ด้านการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่านักศึกษามีประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติในด้านคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพหลังปฏิบัติการพยาบาล กล้าแสดงความคิดเห็น รวมถึงสามารถจัดลำดับความสำคัญของการปฏิบัติงานได้ ตัดสินใจแก้ปัญหาในการปฏิบัติการพยาบาลได้ดี สอดคล้องกับการศึกษาของ Purananon (2014) ที่พบว่า นักศึกษาสามารถปฏิบัติการพยาบาลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ ประเมินการทำงานของตนเองได้ และมีการปรับปรุงคุณภาพการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนด้านการพัฒนาเป้าหมาย ในการศึกษาครั้งนี้ มีการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล มีการวางแผนจัดกิจกรรมเสริมสร้างแรงจูงใจก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนัก ทำให้นักศึกษาพยาบาลทราบประเด็นที่ควรพัฒนาและได้ทบทวนบทเรียนช่วยให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤตเพิ่มขึ้น และมีความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเพิ่มขึ้น

สอดคล้องกับการศึกษาของ Rungnoei, & Seesawang (2018) พบว่า นักศึกษาพยาบาลทราบจุดแข็ง และจุดที่ควรพัฒนา การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจนสามารถวางแผนการพัฒนาตนเองได้ก่อนการฝึกภาคปฏิบัติ ทำให้มีความมั่นใจในการปฏิบัติทักษะการพยาบาลเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากการกำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน จะช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรม และบรรลุผลสำเร็จ รองอันดับสุดท้ายการพัฒนาด้านการจัดการกับอารมณ์ ในศึกษานี้ นักศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในการดูแล รับผิดชอบชีวิตของมนุษย์ และยอมรับและทำความเข้าใจเรื่องการเผชิญกับความทุกข์ทรมานความเศร้าโศกของผู้ป่วยและครอบครัว ดังนั้น นักศึกษา ควรมีการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม และมีความเข้าใจในสภาพอารมณ์และการแสดงออกของผู้รับบริการสอดคล้องกับการศึกษาของ Pommala (2016) พบว่า วิธีการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาล สามารถพัฒนาศักยภาพให้นักศึกษามีความฉลาดทางอารมณ์ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านดี ด้านเก่ง และด้านสุข รวมถึงการจัดการกับอารมณ์ และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี เพื่อทำให้นักศึกษาแสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการทางปัญญา เพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพทางการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาความสามารถ ในการศึกษาครั้งนี้ นักศึกษาต้องดูแลให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีความซับซ้อนของโรค ดังนั้นต้องมีทักษะต่างๆ ในการเข้าใจ วิเคราะห์ และสังเคราะห์สิ่งต่างๆ ในการวางแผนให้การพยาบาล เพื่อให้เกิดเรียนรู้ที่จะไว้วางใจ และสามารถบูรณาการทักษะต่างๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ SuangKaew, & Kooariyakul (2014) พบว่าการสร้างความรู้ โดยการสร้างในการเข้าใจ วิเคราะห์ และสังเคราะห์สิ่งต่างๆ ทำให้เกิดเจตคติที่ดีด้านการเกิดความรู้ความเข้าใจในมนทัศน์หลัก และทำให้เกิดความยั่งยืนในเรื่องเสริมสมรรถนะด้านการสร้างเสริมสุขภาพ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยหนักกับการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้เกี่ยวกับ

การพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .80, P < .01$) โดยในการศึกษาครั้งนี้พบว่า ความสัมพันธ์ด้านการพัฒนาจากความเป็นตัวเองของตัวเองไปสู่การพึ่งพาอาศัยกันและ ด้านการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน มากกว่าด้านอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะนักศึกษาต้องฝึกการทำงาน รวมถึงการสื่อสารเป็นทีม ซึ่งเป็นคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพที่ดี (Purananon, 2014) การฝึกภาคปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก จะช่วยสร้างประสบการณ์ ทำให้เกิดเจตคติต่อวิชาชีพที่ดี เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย เพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีความเข้าใจในบทบาทของพยาบาล เข้าใจถึงความต้องการของผู้ป่วยและครอบครัว นักศึกษาได้เรียนรู้บทบาทและสมรรถนะพยาบาลในหอผู้ป่วยวิกฤต เช่น พยาบาลมีความสามารถในการตัดสินใจการให้ข้อมูลต่างๆ ได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง มีความสามารถในการช่วยแพทย์เตรียมอุปกรณ์ และช่วยทำหัตถการต่างๆ และสามารถจัดลำดับการช่วยเหลือผู้ป่วยตามความเร่งด่วน มีพฤติกรรมบริการที่ดี มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติการพยาบาล มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ป่วยและญาติ รวมถึงทีมสหสาขาวิชาชีพ ที่ร่วมกัน

ดูแลผู้ป่วย โดยสมรรถนะพยาบาลมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ทุกฝ่ายโดยเฉพาะญาติผู้ป่วยเกิดความไว้วางใจในตัวนักศึกษาพยาบาล และร่วมมือในการส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีการฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรอย่างเต็มศักยภาพเพื่อการพัฒนาตนเองต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการจัดการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติ อาจารย์พยาบาลผู้สอนภาคปฏิบัติควรมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยให้นักศึกษาเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะด้านการจัดการอารมณ์และด้านการพัฒนาความสามารถ เพื่อให้ นักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต
2. ด้านการทำวิจัยอาจารย์พยาบาลผู้สอนภาคปฏิบัติอาจารย์พยาบาลผู้สอนภาคปฏิบัติ ควรมีการศึกษาวิจัยด้านการเรียนการสอนอาจารย์พยาบาลผู้สอนภาคปฏิบัติในเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนารูปแบบการสอน เพื่อพัฒนาศักยภาพของ นักศึกษาพยาบาลในรายวิชาการพยาบาลอื่นๆ

References

- Anderson, P., & Townsend, T. (2015). Preventing high - alert medication errors in hospital patients. *American nurse today*, 10(5), 18-22.
- Ayuttaya, S. S. N., Ritronsak, S., Raweeyan, N., & Chakkaew, W. (2021). Authentic experiential learning. *Thammasat journal*, 40(2), 116-129. (in Thai)
- Boos, D. D., & Osborne, J. A. (2014). Assessing variability of complex descriptive statistics in monte carlo studies using resampling methods. *International statistical review*, 83(2), 228–238. doi: <https://doi.org/10.1111/insr.12087>
- Chickering, A. W., & Reisser, L. (1993). *Education and identity*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Gatuporn, S. (2014). Nutrition patient critical condition that use the respirator in Phra Nakhon Si Ayutthaya hospital. *Journal of preventive medicine association of Thailand*, 135(4), 135-142. (in Thai)
- Gopinathannair, R., Cornwell, W. K., Dukes, J. W., Ellis, C. R., Hickey, K. T., Joglar, J. A., Francis, D., Pagani, F. D., Roukoz, H., Slaughter, M. S., & Patton, K. K. (2019). Device recipients: A scientific statement. *The american heart association*, 21(8), 1270-1279.

- Intawat, J., Bundasak, T., & Jangasem, N. (2017). Humanized care paradigm: The chapter of gilanadhamma camp. *Journal of MCU peace studies*, 5(2), 376-387. (in Thai)
- Kamdaeng, P. (2021). Supervision in clinical practice regarding expectationsof nursing students. *Journal of nurses association of Thailand northern region*, 27(1), 17-28.
- Kongrod, P., Singchungchai, P., & Puthiaungkul, B. (2019). The effect of the team work program on nursing service quality of the ward as perceived by first-line nurse manager at a secondary private hospital. *Nursing journal*, 46(2), 131-141. (in Thai)
- Kliangprom, J., & Putivanit, S. (2017). Prevention of skin breakdown in the older person. *The southern college network journal of nursing and public health*, 4(3), 249-258. (in Thai)
- Kaewsanmueng, P. (2017). *Theory of student development of chickering and reisser*. Retrieved from <http://www.gotoknow.org/posts/253385>
- Prachuablarp, C. (2018). Increased intracranial pressure in patients with brain pathology: A dimension of evidence-based nursing practice. *Thai journal of nursing council*, 33(2), 15-28. (in Thai)
- Pommala, W. (2016). The emotional quotient of nursing students private University in Pathumthani Province. *SSRU graduate studies journal*, 2(2), 432-438. (in Thai)
- Pultim, D., Prutipinyo, C., Sirichotiratana, N., & Kerdmongkol, P. (2016). Ethical behavior of the nursing profession: A tertiary hospital. *Public health & health laws journal*, (1), 1-13. (in Thai)
- Purananon, P. (2014). Situations of teaching and learning program that promote competency of nursing students to provide humanized care using evidence based practice. *Nursing journal of the ministry of public health*, (1), 30-44. (in Thai)
- Rungnoei, N., & Seesawang, J. (2018). Effects of self-development supportive for the pre-practicum preparation at intensive care unit on knowledge and skills among nursing students. *Journal of phrapokklao nursing college*, 27(2), 29-38. (in Thai)
- Sripa, K. (2015). The development of an instructional model based on constructivist theory to enhance thinking abilities of police nursing students in mental health and psychiatric nursing practicum. *Journal of the police nurse*, 7(2), 15-30. (in Thai)
- SuangKaew, S., & Kooariyakul, A. (2014). Competency development model of nurse students towarda health promotion practitioner. *Journal of nursing and education*, 7(2), 32-47. (in Thai)
- Srisaard, B. (2017). *Preliminary research*. (9th ed.). Bangkok: Company Suweeriyasan Co., Ltd.
- Tumsawat, B., Rattanajorana, S., & Sakunkuu, S. (2013). Nursing competency in caring for chronically ill patients at medical units in general and regional hospitals of the ministry of pubic health. *Journal of nursing Burapa University*, 21(3), 36-47. (in Thai)

